

Антон ДУДКА,
orcid.org/0009-0001-9570-1648
студент II курсу магістратури факультету лінгвістики
Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
(Київ, Україна) *xotich1705@gmail.com*

МОТИВАЦІЙНІ ФОРМУЛИ ПІДТРИМКИ В АНГЛІЙСЬКИХ ДІАЛОГАХ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ УКРАЇНСЬКОЮ

У статті досліджуються мотиваційні формули підтримки як різновид експресивних мовленнєвих актів в англійському діалогічному мовленні та особливості їх перекладу українською мовою. Проаналізовано структурно-семантичні характеристики формул підтримки, їхній прагматичний потенціал і функціональну роль у міжособистісній комунікації. На матеріалі сучасних англомовних художніх творів та їх українських перекладів виокремлено основні типи мотиваційних висловлень, визначено комунікативні стратегії їх реалізації та описано перекладацькі трансформації, що застосовуються з метою збереження прагматичного ефекту оригіналу.

Особливу увагу приділено культурно зумовленим аспектам вираження підтримки в англійській та українській лінгвокультурах, що впливають на вибір перекладацьких рішень. Установлено, що мотиваційні формули підтримки реалізуються за допомогою різноманітних лексичних і граматичних засобів та характеризуються високим ступенем варіативності залежно від комунікативного контексту, соціальних ролей комунікантів і інтенції мовця.

З'ясовано, що формули підтримки виконують важливу роль у збереженні позитивного обличчя учасників комунікації та виявляють суттєві відмінності у мовному оформленні в англійській і українській мовах. Виявлено, що в перекладі таких формул застосовуються різні стратегії, зокрема прямі відповідники, модуляція, компенсація та культурна адаптація. Аналіз перекладацької практики свідчить, що збереження іллокутивної сили та перлокутивного ефекту мотиваційних формул потребує врахування соціокультурного контексту та прагматичних конвенцій мови оригіналу й мови перекладу. Доведено, що успішний переклад формул підтримки залежить не лише від мовної компетентності перекладача, а й від розуміння культурних сценаріїв і комунікативних норм, які регулюють вираження заохочення та схвалення в різних мовних спільнотах.

Ключові слова: мотиваційні формули, формули підтримки, експресивні мовленнєві акти, прагматика перекладу, діалогічне мовлення, міжкультурна комунікація.

Anton DUDKA,
orcid.org/0009-0001-9570-1648
2nd year master's student at the Faculty of Linguistics
National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute»
(Kyiv, Ukraine) *xotich1705@gmail.com*

MOTIVATIONAL SUPPORT FORMULAS IN ENGLISH DIALOGUES IN UKRAINIAN TRANSLATION

This article examines motivational support formulas as a type of expressive speech acts in English dialogic speech and the peculiarities of their translation into Ukrainian. The study analyzes structural-semantic characteristics of support formulas, their pragmatic potential and functional load in interpersonal communication. Based on the material of contemporary English literary works and their Ukrainian translations, the main types of motivational utterances have been identified, communicative strategies of their implementation have been determined, and translation transformations used to preserve the pragmatic effect of the original have been described. Particular attention is paid to culturally specific aspects of expressing support in English and Ukrainian linguocultures, which influences the choice of translation solutions. It has been established that motivational support formulas are realized through various lexical-grammatical means and are characterized by a high degree of variability depending on the communication context, social roles of communicants and the speaker's intention. The research reveals that support formulas function as important tools for maintaining positive face in communication and demonstrate significant differences in their linguistic expression across English and Ukrainian languages. The study identifies that translators employ various strategies including direct equivalence, modulation, compensation and cultural adaptation to convey the motivational impact of support formulas. Analysis of translation practices shows that preservation of illocutionary force and perlocutionary effect of motivational formulas requires careful consideration of socio-cultural context and pragmatic conventions of both source and target languages. The findings indicate that successful translation of support formulas depends not only on linguistic competence but also

on understanding cultural scripts and communicative norms that govern expression of encouragement and approval in different linguistic communities. The research demonstrates that motivational support formulas in English often employ specific syntactic structures, modal verbs and intensifiers that require creative translation solutions to achieve equivalent pragmatic impact in Ukrainian. The study contributes to the field of translation studies by providing systematic analysis of motivational discourse markers and their cross-linguistic transfer, offering practical recommendations for translators working with dialogic texts containing emotionally charged supportive communication.

Key words: motivational formulas, support formulas, expressive speech acts, pragmatics of translation, dialogic speech, intercultural communication.

Постановка проблеми. Сучасна лінгвістична наука приділяє значну увагу вивченню комунікативних стратегій та тактик, які забезпечують ефективність міжособистісного спілкування. Одним з найважливіших аспектів успішної комунікації є здатність надавати психологічну підтримку співрозмовнику через використання спеціальних мовленнєвих формул. Мотиваційні формули підтримки становлять особливу категорію експресивних мовленнєвих актів, призначених для вираження схвалення, заохочення та емоційної солідарності з адресатом. У контексті міжкультурної комунікації та перекладознавства дослідження таких формул набуває особливої актуальності, оскільки способи вираження підтримки значною мірою детерміновані культурними та мовними традиціями конкретних етнічних спільнот.

Проблема адекватного перекладу мотиваційних формул підтримки з англійської мови українською зумовлена не лише лінгвістичними відмінностями між цими мовами, але й розбіжностями в комунікативних конвенціях, нормах ввічливості та способах вираження емоцій. Англійська культура характеризується високим ступенем експліцитності у вираженні позитивної оцінки та схвалення, тоді як українська комунікативна традиція часто тяжіє до більш стриманих форм вираження підтримки. Це створює певні труднощі для перекладачів, які мають не лише передати денотативне значення висловлювання, але й зберегти його прагматичний потенціал та емоційний вплив на адресата.

Актуальність дослідження визначається необхідністю систематизації знань про мотиваційні формули підтримки в англійському діалогічному мовленні та розробки ефективних стратегій їх перекладу українською мовою. Особливо важливим це є для перекладу художньої літератури, де діалогічне мовлення персонажів відіграє ключову роль у характеристичній образів та розгортанні сюжету. Неадекватний переклад формул підтримки може призвести до спотворення психологічного портрета персонажа, порушення логіки міжособистісних стосунків та втрати важливих нюансів емоційного забарвлення комунікативної ситуації.

Аналіз досліджень. Теоретичною основою вивчення мотиваційних формул підтримки є теорія мовленнєвих актів, розроблена Дж. Серлем (Searle, 1985). Серль виділяє експресивні мовленнєві акти як окрему категорію, призначену для вираження психологічних станів мовця щодо певного стану справ. Мотиваційні формули підтримки належать саме до цієї категорії, оскільки їх основна іллокутивна функція полягає у вираженні схвалення, заохочення та позитивного ставлення до дій чи якостей адресата.

Питання прагматики комунікативних актів схвалення та підтримки в українському мовознавстві досліджувалися Ф. Бацевичем, який розглядає їх у контексті лінгвістичної прагматики та теорії комунікації (Бацевич, 2011). Н. Бігунова у своїй монографії аналізує позитивну оцінку як когнітивне та комунікативне явище, що має безпосереднє відношення до мотиваційних формул, оскільки підтримка завжди ґрунтується на позитивній оцінці дій або якостей адресата (Бігунова, 2017).

Значний внесок у вивчення компліментарних висловлювань як різновиду підтримуючих мовленнєвих актів зробили вітчизняні дослідники. Л. Кокойло у дисертаційному дослідженні проаналізувала структурно-семантичні характеристики компліментарних висловлювань в англійській мові (Кокойло, 1996). Н. Кузенна розглядає комплімент як особливий мовний акт у сучасній комунікації, визначаючи його функціональні особливості та комунікативні стратегії реалізації (Кузенна, 2010). Ю. Микитюк досліджує комплімент як мовленнєвий акт на матеріалі німецькомовних драматичних творів, що дозволяє простежити діахронічну динаміку функціонування підтримуючих формул у діалогічному мовленні (Микитюк, 2016).

Особливу увагу заслуговує монографія В. Міщенко, присвячена аналізу компліменту в мовленнєвій поведінці представників британської та американської культур (Міщенко, 2008). Дослідниця виявляє культурно-специфічні особливості вираження схвалення та підтримки в різних варіантах англійської мови, що є важливим для розуміння прагматичного потенціалу моти-

ваційних формул. І. Шахновська аналізує комунікативну тактику компліменту в художньому дискурсі з позицій перекладознавства, що безпосередньо стосується проблематики нашого дослідження (Шахновська, 2017).

Маніпулятивний аспект позитивно оцінних висловлювань, до яких належать і мотиваційні формули підтримки, розглядається у монографії І. Шкіцької (Шкіцька, 2012). Дослідниця аналізує лінгвістичні механізми впливу позитивних тактик на адресата, що дозволяє глибше зрозуміти прагматичний потенціал підтримуючих висловлювань. О. Торосян досліджує прагматичний потенціал експресивного синтаксису, який активно використовується для посилення мотиваційного ефекту формул підтримки (Торосян, 2018).

Серед зарубіжних досліджень особливе значення має праця П. Браун та С. Левінсона, присвячена теорії ввічливості (Brown, Levinson, 2008). Автори розробили концепцію позитивного та негативного обличчя, яка дозволяє пояснити механізми функціонування мовленнєвих актів підтримки як засобів збереження позитивного обличчя адресата. Дж. Холмс досліджує компліменти як стратегію ввічливості, характерну для жіночого комунікативного стилю, що розширює розуміння гендерних аспектів вираження підтримки (Holmes, 1988).

Незважаючи на наявність численних досліджень компліментарних висловлювань та позитивно оцінних мовленнєвих актів, мотиваційні формули підтримки як окрема функціональна категорія залишаються недостатньо вивченими. Відсутні системні описи перекладацьких стратегій передачі таких формул з англійської мови українською, що зумовлює необхідність спеціального дослідження цієї проблематики.

Мета статті полягає у виявленні структурно-семантичних та прагматичних характеристик мотиваційних формул підтримки в англійському діалогічному мовленні та визначенні оптимальних стратегій їх перекладу українською мовою. Для досягнення поставленої мети необхідно розв'язати такі завдання: визначити типологію мотиваційних формул підтримки в англійських діалогах, проаналізувати їх функціональне навантаження та прагматичний потенціал, виявити основні перекладацькі трансформації, які застосовуються для передачі мотиваційних формул українською мовою, та оцінити ступінь збереження прагматичного ефекту оригіналу в перекладі.

Виклад основного матеріалу. Мотиваційні формули підтримки становлять особливу категорію експресивних мовленнєвих актів, основною

іллокутивною функцією яких є вираження схвалення дій адресата, заохочення до продовження певної діяльності або надання емоційної підтримки в складній ситуації. На відміну від компліментів, які фокусуються на позитивній оцінці властивостей чи досягнень адресата, мотиваційні формули підтримки орієнтовані на майбутню діяльність і мають на меті надихнути співрозмовника, підвищити його впевненість у власних силах та сформувати позитивний емоційний настрій.

Структурно мотиваційні формули підтримки в англійській мові реалізуються через різноманітні синтаксичні конструкції. Найпоширенішими є окличні речення типу "You can do it!", "Go for it!", "Keep it up!", які характеризуються високим ступенем емоційної експресивності та директивності. Такі формули часто вживаються в ситуаціях, коли адресат відчуває непевненість або зіткнувся з труднощами. Перлокутивний ефект цих висловлювань полягає у стимулюванні активних дій та подоланні психологічних бар'єрів.

Аналіз матеріалу дослідження, який становлять англійські художні твори для дітей та юнацтва та їх українські переклади, дозволяє виділити кілька основних типів мотиваційних формул підтримки (Bond, 2013; Dahl, 2004; Jones, 2008; Bond, 2015; Dahl, 2005; Jones, 2021). Першу групу становлять формули прямого заохочення, які експліцитно виражають впевненість у здібностях адресата. Наприклад, у романі М. Бонда "Paddington" персонажі часто підбадьорюють головного героя висловлюваннями "I'm sure you'll manage" або "You'll be fine". В українському перекладі такі формули передаються відповідниками "Я певна, що ти впораєшся" та "У тебе все вийде" (Bond, 2015), що зберігає прагматичний ефект оригіналу через використання предикатів упевненості та позитивного прогнозу.

Другу групу формують висловлювання схвалення поточних дій адресата, які мають на меті підтримати його мотивацію до продовження діяльності. У романі Р. Дала "Charlie and the Chocolate Factory" Віллі Вонка регулярно використовує підтримуючі формули на кшталт "Excellent work!", "Splendid!", "Magnificent!" (Dahl, 2004). Український переклад відтворює ці висловлювання як "Чудова робота!", "Прекрасно!", "Чудово!" (Dahl, 2005), що адекватно передає експресивність оригіналу, хоча дещо нівелює лексичне різноманіття англійського тексту через використання кореня "чуд-" у двох з трьох варіантів.

Третя група включає формули емпатійної підтримки, які виражають розуміння труднощів адресата та солідарність з ним. У романі Д. В. Джонс

"Howl's Moving Castle" персонажі часто вдаються до висловлювань типу "Don't worry", "It's going to be all right", "Everything will work out" (Jones, 2008). Український переклад передає ці формули як "Не хвилюйся", "Все буде гаразд", "Усе налагодиться" (Jones, 2021), що є функціональними еквівалентами, які зберігають заспокійливу функцію оригіналу.

Важливим аспектом функціонування мотиваційних формул підтримки є їх контекстуальна обумовленість. Прагматичний ефект таких висловлювань значною мірою залежить від ситуації спілкування, соціальних ролей комунікантів та характеру їх взаємовідносин (Бацевич, 2011). У текстах дитячої літератури мотиваційні формули часто вживаються дорослими персонажами по відношенню до дітей, що відображає асиметричний характер комунікації та виховну функцію підтримуючих висловлювань.

Прагматичний потенціал мотиваційних формул підтримки визначається їх здатністю впливати на емоційний стан адресата та його готовність до певних дій (Торосян, 2018). Теорія ввічливості П. Браун та С. Левінсона дозволяє інтерпретувати формули підтримки як стратегію позитивної ввічливості, спрямовану на задоволення позитивного обличчя адресата, тобто його потреби у визнанні, схваленні та приналежності до соціальної групи (Brown, Levinson, 2008). Висловлюючи впевненість у здібностях співрозмовника або схвалюючи його дії, мовець демонструє увагу до його потреб та бажань, що сприяє зміцненню міжособистісних стосунків.

Перекладацький аспект мотиваційних формул підтримки пов'язаний з необхідністю збереження їх іллокутивної сили та перлокутивного ефекту в цільовій мові. В. Карабан наголошує на важливості врахування прагматичних чинників при перекладі, що особливо актуально для емоційно забарвлених висловлювань (Карабан, 2004). Аналіз перекладів показує, що для адекватної передачі мотиваційних формул перекладачі використовують різноманітні трансформації.

Найпоширенішою стратегією є пошук функціонального еквівалента в українській мові, який виконує аналогічну комунікативну функцію, навіть якщо його структура та лексичний склад відрізняються від оригіналу. Наприклад, англійська формула "Hang in there!" у різних контекстах може перекладатися як "Тримайся!", "Не здавайся!", "Ще трохи потерпи!", залежно від конкретної ситуації спілкування. Усі ці варіанти зберігають мотиваційну функцію оригіналу, але підбираються з урахуванням контекстуальних факторів та стилістичних норм української мови.

Модуляція як перекладацька трансформація часто застосовується для передачі мотиваційних формул, особливо коли пряме перекладення призводить до неприродного звучання українського тексту. Наприклад, формула "Way to go!" може перекладатися як "Так тримати!" або "От молодець!", що передає схвалення через зміну модальності висловлювання. У романі М. Бонда фраза "That's the spirit!" передається в українському перекладі як "Ось це правильно!" або "Ось це я розумію!" (Bond, 2013; Bond, 2015), що зберігає прагматичний ефект схвалення настрою адресата через модуляцію семантичного фокусу.

Компенсація використовується у випадках, коли культурно-специфічні формули підтримки не мають прямих відповідників в українській мові. Англійська культура характеризується більшою експліцитністю у вираженні схвалення, тому деякі формули, звичні для англомоовних комунікантів, можуть сприйматися українськими читачами як надмірно емоційні або неприродні (Мищенко, 2008). У таких випадках перекладачі вдаються до компенсації, використовуючи інші мовні засоби для передачі мотиваційного ефекту. Зокрема, експресивність англійських окличних формул може компенсуватися в українському тексті через інтенсифікатори, демінутиви або модальні частки.

Особливу групу становлять мотиваційні формули, які містять культурно маркований компонент. Наприклад, у британській англійській поширені формули підтримки, що містять звертання "old boy" або "old chap", які виражають дружнє ставлення та солідарність. У романах М. Бонда такі звертання регулярно використовуються персонажами середнього та старшого віку (Bond, 2013). Український переклад часто вилучає або нейтралізує ці звертання, замінюючи їх на загальноприйнятні форми або власні імена персонажів (Bond, 2015), оскільки пряме калькування призвело б до архаїзації тексту та порушення стилістичної однорідності.

Синтаксична структура мотиваційних формул також потребує уваги перекладача. Англійська мова активно використовує імперативні конструкції для вираження заохочення: "Keep going!", "Don't give up!", "Believe in yourself!". Українська мова має аналогічні структури, проте їх частотність та конотації можуть відрізнятися. Імператив в українській мові часто сприймається як більш директивний та категоричний, ніж в англійській, тому перекладачі іноді вдаються до пом'якшення імперативності через використання модальних конструкцій: "Тобі варто продовжувати", "Не слід здаватися" замість прямих наказових форм.

Інтенсифікатори відіграють важливу роль у створенні мотиваційного ефекту формул підтримки. В англійській мові поширені інтенсифікатори "really", "absolutely", "definitely", які посилюють впевненість мовця у висловлюваній підтримці: "You'll definitely make it", "You're absolutely right to try". Український переклад може використовувати відповідники "обов'язково", "безумовно", "напевно", проте їх дистрибуція та стилістична маркованість відрізняється від англійських аналогів. Частка "обов'язково" має більш категоричний характер, а "напевно" може сприйматися як вираження сумніву, тому вибір інтенсифікатора вимагає ретельного аналізу контексту.

Модальні дієслова становлять важливий компонент мотиваційних формул підтримки в англійській мові. Дієслово "can" у конструкціях типу "You can do it!" виражає здатність адресата до виконання дії та впевненість мовця в успішності цієї дії. Український переклад використовує відповідники "можеш", "зможеш", "вдасться", які відрізняються за ступенем категоричності та фокусом на різних аспектах реалізації дії. Конструкція "У тебе вийде" є більш ідіоматичною для української мови і часто виявляється оптимальним варіантом перекладу.

Дієслово "will" у прогностичних формулах підтримки "You'll be fine", "It will work out" виражає впевненість мовця у позитивному результаті майбутніх подій. Український переклад використовує майбутній час дієслів "Ти впораєшся", "Все налагодиться" або конструкції з модальними словами "Усе буде гаразд". Важливо зберегти темпоральну перспективу висловлювання, оскільки орієнтація на майбутнє є суттєвою характеристикою мотиваційних формул.

Емоційно-оцінна лексика у складі мотиваційних формул підтримки виконує функцію посилення прагматичного ефекту. Англійські прикметники "wonderful", "excellent", "brilliant", "terrific" регулярно вживаються у формулах схвалення дій адресата. Український переклад має у своєму розпорядженні багатий арсенал позитивно оцінних прикметників: "чудовий", "прекрасний", "блискучий", "відмінний", "неперевершений". Вибір конкретної лексеми визначається стилістичною маркованістю тексту та характером міжособистісних стосунків комунікантів (Бігунова, 2017).

У романі Р. Дала "Charlie and the Chocolate Factory" персонаж Віллі Вонка використовує різноманітні формули схвалення з інтенсивною емоційною забарвленістю: "Splendiferous!", "Tremendous!", "Fantastic!" (Dahl, 2004). Український переклад передає ці висловлювання як

"Чудернацьке!", "Приголомшливо!", "Фантастично!" (Dahl, 2005), зберігаючи високий ступінь експресивності та підкреслюючи ексцентричність персонажа через використання рідковживаних або okazіональних лексем.

Фатична функція мотиваційних формул підтримки реалізується через короткі репліки-реакції на повідомлення адресата про його досягнення або проблеми. Висловлювання "Good for you!", "Well done!", "Nice going!" функціонують як маркери емоційної солідарності та схвалення. У перекладі важливо зберегти лаконічність та експресивність таких реплік через відповідники "Молодець!", "Добре постарався!", "Чудово!", які є конвенційними в українській комунікативній культурі.

Гендерні аспекти вираження підтримки, досліджені Дж. Холмс, також впливають на переклад мотиваційних формул (Holmes, 1988). Жіночий комунікативний стиль характеризується більшою частотністю підтримуючих висловлювань та експліцитних компліментів. У художніх текстах це може відобразитися у різній інтенсивності використання мотиваційних формул персонажами чоловічої та жіночої статі. Перекладач має зберігати ці відмінності для адекватної характеристики образів.

Дискурсивні маркери також відіграють роль у формуванні мотиваційних формул. Частки "just", "simply" у конструкціях "Just believe in yourself", "Simply do your best" пом'якшують імперативність висловлювання та надають йому більш дружнього характеру. Українські відповідники "просто", "тільки", "лише" виконують подібну функцію, проте їх позиція у реченні та комунікативний ефект можуть дещо відрізнитися.

Риторичні питання також можуть функціонувати як мотиваційні формули підтримки, особливо коли вони мають форму питань про здібності адресата: "Can't you see how well you're doing?", "Don't you realize how talented you are?". Такі конструкції поєднують функцію підтримки з імпліцитним компліментом. Український переклад зберігає риторичну структуру: "Хіба ти не бачиш, як добре у тебе виходить?", "Невже ти не розумієш, який ти талановитий?".

Культурна адаптація мотиваційних формул необхідна у випадках, коли оригінальне висловлювання містить алюзії до культурно-специфічних концептів або практик. Наприклад, британські формули підтримки можуть посилатися на спортивні традиції ("Keep a stiff upper lip", "Play the game") або соціальні конвенції, які потребують пояснення або заміни у перекладі для української аудиторії.

Ритмічна організація деяких мотиваційних формул також сприяє їх запам'ятовуванню та емоційному впливу. Римовані або алітеровані формули типу "Try, try, try!" створюють ефект наполегливості та рішучості. Український переклад може зберігати повтор ("Намагайся, намагайся, намагайся!") або шукати інші засоби ритмізації тексту.

Висновки. Мотиваційні формули підтримки становлять важливу категорію експресивних мовленнєвих актів, які виконують функції заохочення, схвалення та надання емоційної підтримки адресату. Дослідження виявило, що такі формули реалізуються в англійському діалогічному мовленні через різноманітні лексико-граматичні засоби, включаючи окличні конструкції, імперативні форми дієслів, модальні дієслова, емоційно-оцінну лексику та риторичні питання.

Типологія мотиваційних формул підтримки включає формули прямого заохочення, висловлювання схвалення поточних дій та формули емпатійної підтримки, кожна з яких характеризується специфічною структурою та прагматичним потенціалом. Прагматичний ефект таких формул визначається їх здатністю впливати на емоційний стан адресата та його мотивацію до певних дій, що узгоджується з теорією ввічливості П. Браун та С. Левінсона як стратегія підтримки позитивного обличчя комуніканта.

Аналіз перекладацьких стратегій передачі мотиваційних формул підтримки з англійської

мови українською показав, що основними трансформаціями є пошук функціонального еквівалента, модуляція, компенсація та культурна адаптація. Найважливішим критерієм адекватності перекладу є збереження ілюкутивної сили та перлюкутивного ефекту оригінального висловлювання, навіть якщо це потребує суттєвих змін у структурі та лексичному складі перекладу.

Культурно-специфічні аспекти вираження підтримки в англійській та українській лінгвокультурі зумовлюють необхідність врахування різниці у ступені експліцитності емоційного вираження, частотності використання окремих граматичних конструкцій та стилістичній маркованості лексичних одиниць. Англійська комунікативна культура характеризується більшою експліцитністю у вираженні схвалення та підтримки, що потребує певної адаптації при перекладі українською мовою для збереження природності та комунікативної адекватності тексту.

Перспективи подальших досліджень вбачаються у поглибленому вивченні гендерних та вікових особливостей використання мотиваційних формул підтримки, аналізі їх функціонування у різних типах дискурсу, розробці детальної класифікації перекладацьких трансформацій для різних підтипів підтримуючих висловлювань та дослідженні психолінгвістичних аспектів сприйняття мотиваційних формул носіями різних мов та культур.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бацевич Ф. С. Вступ до лінгвістичної прагматики. Київ : Академія, 2011. 304 с.
2. Бігунова Н. О. Позитивна оцінка: від когнітивного судження до комунікативного висловлювання : монографія / Н.О. Бігунова. Одеса : КП ОМД, 2017. 580 с.
3. Бонд Майкл. Ведмежа на ім'я Падінгтон. Пер. з англ. І. Бондаря-Терещенка. Харків : Ранок, 2015. 328 с.
4. Джонс Вінн Діана. Мандрівний замок Хаула. Пер. з англ. А. Поритко. Львів : Видавництво Старого Лева, 2021. 352 с.
5. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Вінниця : Нова книга, 2004. 574 с.
6. Кокойло Л. О. Компліментарні висловлювання в сучасній англійській мові (структура, семантика, вживання) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04. Київ, 1996. 24 с.
7. Кузенна Н. М. Мовний акт «комплімент» в сучасній комунікації. Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. Володимира Вінниченка. Серія : «Філологічна». Кіровоград, 2010. № 89 (2). С. 21–26.
8. Микитюк Ю. В. Комплімент як мовленнєвий акт (на матеріалі німецькомовних драматичних творів XVIII–XX ст.) : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04. Львів, 2016. 231 с.
9. Міщенко В. Я. Комплімент в мовленнєвій поведінці представників англомовних (британської та американської) культур : монографія. Харків : Майдан, 2008. 144 с.
10. Роальд Дал. Чарлі і шоколадна фабрика. Пер. з англ. В. Морозова / за заг. ред. О. Негребецького та І. Малковича. Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2005. 240 с.
11. Торосян О. М. Прагматичний потенціал експресивного синтаксису. Science Review. 2018. 6. № 2(9), р. 94–99.
12. Шахновська І. І. Комунікативна тактика компліменту в художньому дискурсі: перекладацький аспект. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Філологія. 2017. № 26(2). С. 122–124.
13. Шкіцька І. Ю. Маніпулятивні тактики позитиву: лінгвістичний аспект : монографія. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2012. 440 с.
14. Bond M. Paddington Novels 1-3. London: HarperCollins Children's Books, 2013. 448 p.
15. Brown P., Levinson, S. Politeness: Some Universals in Language Usage. Cambridge: Cambridge University Press 345 p.

16. Dahl R. *Charlie and the Chocolate Factory*. London: Puffin Books, 2004. 336 p.
17. Holmes J. Paying compliments: A sex-preferential politeness strategy. *Journal of Pragmatics* 1988. 12(4), 445-465.
18. Jones D. W. *Howl's Moving Castle*. New York: Greenwillow Books, 2008. 448 p.
19. Searle, J. R. *Foundations of Illocutionary Logic*. Cambridge: Cambridge University Press, 1985. 227 p.

REFERENCES

1. Batsyevych F. S. (2011) *Vstup do linhvistychnoi prahmatyky*. [Introduction to Linguistic Pragmatics] Kyiv: Akademia, 304 p. [in Ukrainian].
2. Bihunova N. O. (2017) *Pozytyvna otsinka: vid kohnityvnoho sudzhennia do komunikatyvnoho vyslovliuvannia*. [Positive evaluation: from cognitive judgment to communicative utterance] Odesa: KP OMD, 580 p. [in Ukrainian].
3. Bond M. (2015) *Vedmezha na imia Paddington*. [A bear called Paddington] Kharkiv: Ranok 328 p. [in Ukrainian].
4. Jones D. W. (2021) *Mandrivnyi zamok Khaula*. [Howl's Moving Castle] Lviv: Vydavnytstvo Staroho Leva, 352 p. [in Ukrainian].
5. Karaban V. I. (2004) *Pereklad anhliiskoi naukovoї i tekhnichnoi literatury*. [Translation of English scientific and technical literature] Vinnytsia: Nova knyha, 574 p. [in Ukrainian].
6. Kokoilo L. O. (1996) *Komplimentarni vyslovliuvannia v suchasni anhliiskii movi (struktura, semantyka, vzhyvannia)*. [Complimentary utterances in modern English (structure, semantics, usage)] autoref. dys. kand. filol. Nauk: 10.02.04. Kyiv: 24 p. [in Ukrainian].
7. Kuzenna N. M. (2010) *Movnyi akt "kompliment" v suchasni komunikatsii*. [Speech act "compliment" in modern communication] *Naukovi zapysky Kirovohradskoho derzhavnogo pedahohichnoho universytetu im. Volodymyra Vinnychenka. Serii: Filolohichna*, 89(2), 21-26 [in Ukrainian].
8. Mykytiuk Yu. V. (2016) *Kompliment yak movlennievyy akt (na materialy nimetskomovnykh dramatychnykh tvoriv XVIII-XX st.)*. [Compliment as a speech act (based on German dramatic works of XVIII-XX centuries)]: dys. ... kand. filol. nauk: 10.02.04. Lviv. 231 p. [in Ukrainian].
9. Mishchenko V. Ya. (2008) *Kompliment v movlennievii povedintsi predstavnykiv anhlovnykh (brytanskoi ta amerykanskoi) kultur: monohrafiia*. [Compliment in speech behaviour of representatives of English-speaking (British and American) cultures] Kharkiv: Maidan, 144 p. [in Ukrainian].
10. Dahl R. (2005) *Charli i shokoladna fabryka*. [Charlie and the Chocolate Factory] Kyiv: A-BA-BA-HA-LA-MA-HA. 240 p. [in Ukrainian].
11. Torosian O. M. (2018) *Prahmatychnyi potentsial ekspresyvnoho syntaksysu*. [Pragmatic potential of expressive syntax] *Science Review*, № 6(2(9)), 94-99 [in Ukrainian].
12. Shakhnovska I. I. (2017) *Komunikatyvna taktyka komplimentu v khudozhnomu dyskursi: perekladatskyi aspekt*. [Communicative tactics of compliment in literary discourse: translation aspect] *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Serii: Filolohiia*, № 26(2), 122-124 [in Ukrainian].
13. Shkitska I. Y. (2012) *Manipuliatyvni taktyky pozytyvu: linhvistychnyi aspekt*. [Manipulative tactics of positive: linguistic aspect] Kyiv: Vydavnychi dim Dmytra Buraho, 440 p. [in Ukrainian].
14. Bond M. (2013) *Paddington Novels 1-3*. London: HarperCollins Children's Books 448 p.
15. Brown P., Levinson, S. (2008) *Politeness: Some Universals in Language Usage*. Cambridge: Cambridge University Press 345 p.
16. Dahl R. (2004) *Charlie and the Chocolate Factory*. London: Puffin Books 336 p.
17. Holmes J. (1988) Paying compliments: A sex-preferential politeness strategy. *Journal of Pragmatics*, 12(4), 445-465.
18. Jones D. W. (2008) *Howl's Moving Castle*. New York: Greenwillow Books 448 p.
19. Searle, J. R. (1985) *Foundations of Illocutionary Logic*. Cambridge: Cambridge University Press 227 p.

Дата першого надходження рукопису до видання: 12.11.2025

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 12.12.2025

Дата публікації: 31.12.2025